

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

2004

2009

Документ за разглеждане в заседание

ОКОНЧАТЕЛЕН
A6-0296/2007

9.8.2007

ДОКЛАД

относно "i2010: Към европейска дигитална библиотека"
(2006/2040(INI))

Комисия по култура и образование

Докладчик: Marie-Hélène Descamps

PR_INI

СЪДЪРЖАНИЕ

	Страница
ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ.....	3
ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ.....	10

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

относно "i2010: Към европейска дигитална библиотека"
(2006/2040(INI))

Европейският парламент,

- като взе предвид съобщението на Комисията, озаглавено " i2010": електронни библиотеки" (COM(2005)0465),
 - като взе предвид препоръка 2006/585/ЕО на Комисията от 24 август 2006 г. относно цифровизацията и онлайн достъпа до културната информация и съхранението на информация в цифров формат¹,
 - като взе предвид заключенията на Съвета относно цифровизацията и онлайн достъпа до културната информация и съхранението на информация в цифров формат²,
 - като взе предвид Директива 2001/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2001 г. относно хармонизирането на някои аспекти на авторските права и на сродните им права в информационното общество³,
 - като взе предвид доклада от 18 април 2007 г. на експертната група на високо равнище относно съхранението на информация в цифров формат, както и относно произведенията, за които е трудно или невъзможно да бъде определено на кого принадлежат авторските права и произведенията, които са изчерпани,
 - като взе предвид съобщението на Комисията, озаглавено " научната информация в цифровия век: достъп, разпространение и съхранение" (COM(2007)0056),
 - като взе предвид член 45 от своя правилник,
 - като взе предвид доклада на комисия по култура и образование (А6-0000/2007),
- А. като има предвид, че културата е фактор за обединяване, обмен и споделяне, който допринася за доближаването на Европейския съюз до неговите граждани и благоприятства укрепването и изразяването на истинска европейска идентичност,
- Б. като има предвид, че е необходимо да се гарантира насърчаването, защитата и възможно най-широкото разпространение на богатството и многообразието на европейското културно наследство,
- В като има предвид, че държавите-членки и културните институции, и по-специално библиотеките, играят решаваща роля в това отношение, както на национално, така и на регионално и на местно равнище,

¹ ОВ L 236 от 31.08.2006 г., стр.28.

² ОВ L 297 от 07.12.2006 г., стр.1.

³ ОВ L 167 от 22.6.2001 г., стр. 10

- Г. като има предвид необходимостта да се отчита бързото развитие на новите технологии и произтичащото от него изменение на културните практики,
- Д. като има предвид, че интернет действително се е превърнал, за голяма част от гражданите, и по-специално за младите, в едно от основните средства за достъп до знания,
- Е. като има предвид, че е от първостепенно значение да се гарантира, в условията на тази цифрова среда, достъпа на всички хора до европейското културно наследство и да се осигури неговото съхранение за бъдещите поколения, и по този начин да създадем наша колективна памет,
- Ж. като има предвид, че широкомащабната цифровизация и онлайн достъпът до европейското културно наследство представляват основните начини, за да се осигури това,
- З. като има предвид, че европейското културно наследство отразява многообразието на Европа и, по тази причина, трябва да се осигури многоезичен достъп до това наследство,
- И. като има предвид, че е необходимо прилагането на последователни политики в областта на цифровизацията и съхранението на електронните произведения, за да се избегне безвъзвратната загуба на културно съдържание, при строго спазване на авторските права и сродните им права,
- Й. като има предвид, че освен присъщите ѝ културни качества, цифровизацията на европейското културно наследство също така ще донесе полза и за други области на дейност, и по-специално образованието, науката, изследванията, туризма и медиите,
- К. като има предвид, че масовата цифровизация на културното съдържание няма за цел да замести или да се съревновава с традиционното културно съдържание, а паралелно на него да създаде качествено и надеждно електронно съдържание,
- Л. като има предвид, че цифровата технология представлява също така забележително средство за помощ на хората с увреждания и позволява да се адаптира съдържанието към техните нужди,
- М. като има предвид, че въпреки че само незначителна част от европейското културно наследство съществува в електронен вариант до този момент и че държавите-членки напредват с много различно темпо,
- Н. като има предвид, че обществените средства, отпуснати за финансиране на масовата цифровизация, не са достатъчни, за да отговарят на проект от подобен мащаб,
- О. като има предвид, че инициативите за цифровизация остават много разпокъсани и че по-голямата част от придобития на общностно равнище опит все още не е добре познат и не осигурява лесен, пряк и многоезичен достъп до всички произведения, съставляващи европейското културно наследство,

- П. като има предвид, че е необходимо създаването на инструмент за "всички категории публика", който ще гарантира всеобщия и непосредствен достъп до европейското културно наследство, без да се налага придвижване от едно място на друго, и ще благоприятства за ускоряване на темпа на цифровизацията,
- Р. като има предвид, че е подходящо в това отношение да се приемат за база съществуващите европейски инициативи, които ще допринесат за първоначалното развитие на европейска дигитална библиотека, като "TEL" (Европейската библиотека), която вече предлага достъп до колекциите на европейските национални библиотеки и позволява по-специално търсенето чрез дигитални или библиографски база-данни на двадесет и три от четирисот и седем национални библиотеки, проектът TEL-ME-MOR, който си поставя за цел да улесни интегрирането на десетте национални библиотеки на новите държави-членки, проектът EDL, чиято цел е да интегрира девет други национални библиотеки в рамките на UE/AELE, и проектът Europeana; който обединява националните библиотеки на Франция, Унгария и Португалия,

Европейската дигитална библиотека, лицето на единна в многообразието си Европа

1. препоръчва поетапно създаване на европейска дигитална библиотека като място за единен, пряк и многоезичен достъп до европейското културно наследство;
2. подчертава, че целта е да се създаде в определен срок инструмент, който обхваща всички категории културна информация, като аудиовизуалното съдържание, но че европейската дигитална библиотека трябва да се съсредоточи в началото върху възможностите, предоставени от текстовите материали, за които не се плащат авторски права;
3. приканва за тази цел всички европейски библиотеки да предоставят на европейската дигитална библиотека произведенията, за които не се плащат авторски права, с които те вече разполагат в електронна форма;
4. призовава европейските университети и другите висши учебни заведения да позволят достъп до докторските дисертации и други научни разработки, които се отнасят до теми и области, свързани с европейското културно наследство, съгласно условия, които предстоят да се уточнят и при цялостно зачитане на авторските права,
5. приканва другите европейски културни институции, включително регионалните и местните, да участват в този процес, за да бъде той представителен за богатството и многообразието на европейската култура; призовава също така музеите да създадат електронен вариант на своите архиви, така че те да могат да бъдат включени в настоящия проект;
6. подчертава също така, че целта на европейската дигитална библиотека не е изключителното разпространяване на съдържанията, а координиране на достъпа до

електронните произведения;

7. насърчава избора и използването на общи норми, на базата на адаптирани съществуващи формати, с цел осигуряването на съвместимостта на съдържанията, необходима за доброто функциониране на европейската дигитална библиотека, като постепенно се приемат езиците на установените мета данни (Dublin Core и др.);
8. насърчава държавите членки да продължат да полагат усилия и да ускорят темпото на цифровизацията на културното съдържание, за да се достигне до достатъчно като количество съдържание;
9. насърчава за тази цел държавите-членки да изготвят съвместно с културните институции планове за цифровизация на национално и регионално равнище, с цел да се създаде европейска картография на всичките дейности по цифровизацията, което ще допринесе за по-добро взаимодействие, като при всички случаи се внимава да не се допуска дублиране на усилията и разходите, осъществени от страна на множество обществени и частни институции за цифровизацията на техните фондове, при положение, че е необходимо извършените вече дейности да бъдат класирани по вид на институцията;
10. насърчава тясно сътрудничество между държавите-членки и културните институции, както и обмен на най-добрите практики за цифровизацията и достъпа до произведенията и електронното им съхранение;
11. подчертава също така, че европейската дигитална библиотека ще улесни изследванията в областта на цифровизацията, оперативната съвместимост и електронното съхранение, най-вече чрез центрове за компетентност, създадени от Комисията; тъй като европейската дигитална библиотека може да се превърне в реалност единствено чрез включването в значителна степен на изследването и развитието;
12. подчертава, че е необходима подкрепа за нововъведенията и изследванията в областта на езиковото многообразие;
13. припомня, че ако общностните програми не позволяват финансирането на самата цифровизация, е необходимо да се разработят нови начини на финансиране, включително в партньорство с частния сектор, като се избягва, доколкото е възможно, цифровизация на различни скорости в рамките на отделните държави-членки;

Структура и съдържание на европейската дигитална библиотека - Място за общ многоезичен достъп до европейското културно наследство

14. насърчава създаването на общ интерфейс, който дава достъп до съдържание с гарантирано качество и надеждност, като се използва уеднаквена програма за търсене, която представлява метод за търсене в областта на информационни мета данни и за директно търсене в текстов формат за случаите на документи в текстов електронен вариант;

15. подчертава значението на създаването на многоезичен интерфейс, който позволява директен достъп до търсената информация на всички езици на Европейския съюз, така че да се осигури, освен обичайното търсене по автор и заглавие, търсенето по тема или ключова дума, като в този случай резултатите ще трябва да включват данни от всички партньорски библиотеки и да бъдат на всички езици от каталога;
16. насърчава също така създаването на новаторски, модерни и адаптирани към всички посетители функции;
17. подчертава интереса европейската дигитална библиотека да бъде замислена и организирана въз основа на набор от собствени данни и технически възможности, който да улесни създаването, търсенето и използването на информация и не се ограничава до цифров каталог на европейски произведения;
18. уточнява от друга страна, че би било желателно европейското културно наследство да не се ограничава до съвкупността от произведения от държавите от Европейския съюз, а да се отчита същевременно културния принос на други европейски страни;
19. уточнява освен това, че макар че европейското културно наследство се състои в голямата си част от произведения, които са обществено достояние, то не се ограничава само до тази категория;
20. припомня поради тази причина, че е целесъобразно да се прави разлика между произведения, които са обществено достояние и произведения, за които се плащат авторски права, включително произведения, за които е трудно или невъзможно да бъде определено на кого принадлежат авторските права и произведения, които са изчерпани, и да се предвидят различни модели за всяко едно от тях, адаптирани към съответната област;
21. одобрява създаването на горепосочената експертна група на високо равнище и подкрепя по-специално предложенията ѝ за каталогизиране на произведенията, за които е трудно или невъзможно да бъде определено на кого принадлежат авторските права и произведенията, които са изчерпани, и за изготвяне на механизми, улесняващи търсенето на притежаващите права;
22. подчертава, че предложенията от първия доклад, съставен от експертната група на високо равнище се отнасят главно до областта на книгоиздаването и, че разширяването им към други области би трябвало да бъде решено съвместно с техните представители;
23. посочва, че е желателно, на следващ етап, европейската цифрова библиотека да може да предлага, ако това е възможно, освен документи, за които не се плащат авторски права, и документи, за които се дължат авторски права, като строго се спазват националните, общностните и международните законови разпоредби, отнасящи се до интелектуалната собственост;
24. подчертава, че всяко решение в това отношение трябва да се взема съвместно с всички заинтересовани страни, по-специално авторите, издателите и книжарниците;

25. предлага потребителят да може да намира чрез европейската дигитална библиотека електронни документи във вид на образ или на текст, независимо от техния характер, и да има свободен достъп до тях, или изцяло, за произведенията, за които не се плащат авторски права, или под формата на откъси, за защитените произведения, със съгласието на притежаващите права;
26. предлага да бъде предвидена възможност за виртуално разгръщане на произведения, за които се дължат авторски права чрез специализирани интернет-страници, които предоставят изискваните от притежаващите права гаранции за сигурност;
27. предлага, в последния случай, европейската дигитална библиотека да бъде само преносител на информацията;
28. посочва, че цялостният достъпът до всеки защитен документ би могъл да се осъществява чрез специализирани интернет-страници, със съгласието на притежаващите права и в замяна на справедливо възнаграждение;

Управление и контрол

29. призовава за създаване на управителен комитет, в рамките на който културните институции да играят по-важна роля и който да определи приоритетите и насоките, които следва да бъдат приложени спрямо европейската дигитална библиотека, като се осигури координацията, управлението и контрола на дейностите му;
30. призовава за установяване на координация между групите, създадени от Комисията, най-вече групата от експерти от държавите-членки, по въпроса за цифровизацията и съхранението на информация и горепосочената експертна група на високо равнище, така че да се постигне действително взаимодействие на европейско равнище;
31. предлага да се създаде на европейско равнище орган за координация, съответстващ на TEL, за фондовете на музеите и националните архиви, който да управлява електронни документи от всякакъв характер, свързани с европейското културно наследство, така че те да бъдат включени в системата за търсене на европейската дигитална библиотека;
32. подчертава освен това, че ако се интегрира успешно в образователните системи, европейската цифрова библиотека ще достигне по-лесно до младите европейци и ще ги доближи до тяхното културно и литературно наследство, като ги учи същевременно да си служат с новите технологии и се бори срещу недостатъчната цифровизация;
33. счита за необходимо да бъде засилен обмен на опит и добри практики относно съхраняването и достъпа с други европейски институции, като например Европейската комисия, с институции на трети страни, като например библиотеката на Конгреса на Съединените щати, с международни асоциации, като например Международната федерация на асоциациите на библиотекарите и библиотеките, с обществени или частни организации, като Online Computer Library Center и други, като се полагат възможно най-големи усилия за използване на софтуер и решения,

които вече са били подложени на проверка и са влезли в действие;

34. насърчава публичността, видимостта и достъпа до европейската цифрова библиотека чрез комуникация на всички нива и чрез създаването на лого, позволяващо тя да бъде разпознавана;
35. препоръчва, в тази връзка, част от ресурсите, предназначени за европейската дигитална библиотека да бъдат посветени на популяризирането ѝ сред възможно най-широка публика;

o

o o

36. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета и Комисията, както и на правителствата и парламентите на държавите-членки.

ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ

L'idée d'une bibliothèque numérique européenne est née de la volonté de six chefs d'Etat et de gouvernement de l'Union de permettre l'accès de tous au patrimoine culturel européen ainsi que sa préservation.

Elle a été accueillie favorablement par la Commission, qui y contribue à travers son initiative phare « i2010 : bibliothèques numériques ». Premier volet de cette initiative, la communication du 30 septembre 2005 analyse les principaux défis techniques, juridiques, organisationnels et financiers liés à ce projet.

Une consultation publique en ligne sur la numérisation, l'accès et la préservation numérique a été également initiée et un Groupe d'Experts de Haut niveau a été constitué afin de résoudre certaines des problématiques soulevées.

Dans sa recommandation du 24 août 2006, la Commission appelle les Etats membres à coordonner leurs efforts pour parvenir à une synergie au niveau européen. Elle suggère la mise en place d'une bibliothèque numérique européenne, sous la forme d'un point d'accès multilingue commun au patrimoine culturel européen.

Le 13 novembre 2006, le Conseil s'est prononcé, à l'unanimité, en faveur de ces recommandations.

Il appartient désormais au Parlement européen d'envoyer un signal fort pour la réalisation de ce projet.

Ainsi, tout en travaillant à l'organisation conceptuelle et technique de toutes les catégories de matériel culturel, il est nécessaire de procéder par étape et de se concentrer, dans un premier temps, sur le potentiel offert par le matériel textuel libre de droits.

ПРОЦЕДУРА

Заглавие	i2010 : Към европейска дигитална библиотека				
Номер на процедура	2006/2040(INI)				
Водеща комисия Дата на обявяване в заседание	CULT 16.2.2006				
Подпомагаща(и) комисия(и) Дата на обявяване в заседание					
Неизказано становище Дата на решението					
Засилено сътрудничество Дата на обявяване в заседание					
Докладчик(ци) Дата на назначаване	Marie-Hélène Descamps 23.11.2005				
Заместник докладчик(ци)					
Разглеждане в комисия	20.3.2006	25.4.2006	22.3.2007	7.5.2007	25.6.2007
Дата на приемане	16.7.2007				
Резултат от окончателното гласуване	+: -: 0:	20 1 0			
Членове на ЕП, присъствали на окончателното гласуване	Guy Bono, Marie-Hélène Descamps, Věra Flasarová, Milan Gaľa, Ovidiu Victor Gaň, Vasco Graça Moura, Luis Herrero-Tejedor, Ruth Hieronymi, Mikel Irujo Amezaga, Sándor Kónya-Hamar, Manolis Mavrommatis, Doris Pack, Zdzisław Zbigniew Podkański, Christa Prets, Pál Schmitt, Nikolaos Sifunakis, Henri Weber, Thomas Wise, Tomáš Zatloukal				
Заместник(ци), присъствал(и) на окончателното гласуване	Amalia Sartori, Tadeusz Zwiefka				
Заместник(ци) (чл. 178, пар. 2), присъствал(и) на окончателното гласуване					
Дата на внасяне	23.7.2007				
Забележки (данни, на разположение само на един език)	...				